

Kalvens röst om stallet

Anna-Lena Hegrestad, Svensk Mjök
anna-lena.hegrestad@svenskmiolk.se

Min ägare vill att jag ska växa och bli en fin kviga som tar sig dräktig vid rätt tidpunkt och kalvar in till en bra mjölkko. För att lyckas med detta krävs att jag får växa upp i en god miljö och att de som ska sköta om mig har

ett bra stall att jobba i. Mina grundläggande behov som behöver tillgodoses är att äta, dricka, vila, hålla mig frisk och umgås med andra kalvar. Jag ska berätta lite mer, så att ni vet vad ni ska tänka på när ni planerar min uppväxtmiljö.

Äta och dricka

- Tillräckligt stor mjölk-giva så att jag blir riktigt mätt.
- Kunna suga så att mitt medfödda sugbehov blir tillfredsställt.
- Få grovfoder och kraftfoder serverat.
- Ha tillgång till vatten.
- Inte behöva konkurrera om maten.

Jag vill dricka mjök och har en stark naturlig drift att göra det genom att suga. Mitt sugbehov behöver därför tillfredsställas, annars kommer jag att suga på mindre lämpliga saker, som till exempel mina vänner. Eftersom jag ska bli en idisslare behöver jag även tillgång till grovfoder för att våmmen ska utvecklas. Kraftfoder är bra att ha om jag ska växa riktigt bra när mjölken inte längre finns att tillgå. Då är det bra om jag fått prova på redan innan mjölken försvinner. För att överleva behöver jag dessutom vätska. Under min första levnadstid får jag i mig vätska via mjölken, men under varma perioder, eller om jag blir sjuk, räcker den oftast inte till. Då behöver jag tillgång till extra vatten utöver mjölken. När jag inte längre blir serverad mjök behöver jag tillgodose hela mitt vätskebehov med vatten.

Vila

- Torr liggplats.
- Mjuk liggplats.
- Ren liggplats.
- Dragfri liggplats.
- Ingen konkurrens om liggplatsen.
- Möjlighet att hålla värmen även om det är riktigt kallt.

Det är skönt att vila på en ren, torr och mjuk plats. Då håller jag mig ren och fin. Det får inte bli dragigt för då har jag svårt att hålla värmen och blir lättare sjuk. Jag och mina vänner vill ligga och vila samtidigt, så det är viktigt att platsen är tillräckligt stor.

Hålla mig frisk

- Ren luft att andas.
- Tillräckligt mycket mat.
- Råmjök när jag är nyfödd.
- Bo i en ren box så att jag kan hålla mig torr och ren.
- Äta och dricka mat som håller god kvalitet och sammansättning.
- Rena "tallrikar och glas".
- Slippa umgås med för många andra kalvar.
- Slippa umgås med äldre kalvar.
- Någon har koll på hur jag mår.
- Om jag blir sjuk vill jag få extra omvårdnad.

För att jag ska hålla mig frisk behöver jag vara väl-närd, så att mitt immunförsvar är på topp. Dessutom vill jag inte möta för mycket virus och bakterier som kan göra mig sjuk. De smittämnen jag ändå möter ska vara i så låg dos att mitt immunförsvar vinner kampen som uppstår. Därför vill jag slippa vara i för stora grupper och/eller ihop med äldre kalvar. Om jag ändå skulle bli sjuk, är det viktigt att någon uppmärksammar det. Då får jag chansen att bli behandlad för min sjukdom och bli extra ompysslad. Om jag flyttas från gruppen under sjukdomstiden slipper jag smitta mina vänner.

Rörelse och lek

- Leka med andra kalvar.
- Röra mig för att utveckla min fysik.

Jag vill kunna leka med andra kalvar och utforska vår omgivning tillsammans. Då kan jag utveckla mina flockegenskaper och blir mindre stressad när jag senare i livet träffar nya okända individer. Att leka och utveckla mina sociala färdigheter kräver yta, så jag vill inte att vi ska bo för trångt.

Extra material

Välfärd hos kalvar och ungdjur, Kalven från födsel – avvänjning; Charlotte Hallen Sandgren

Kunskapen om kalvars beteende - Vilka tips ger den oss för en bättre kalvskötsel?; Håkan Landin

Läs mer

KoSignaler; Jan Hulsen

Indretning af stalde til kvæg – Danske anbefalinger; Tværfaglig rapport 5.udgave 2010